

**R. P. Martini De Esparza Artieda, Navarri, Theologi Societ.
Iesv, Cvrsvs Theologicvs**

in decem Libros, & duos Tomos distributus, Ivxta Methodvm, Qva In
Scholis Societatis Iesv communiter traditur annis quaternis

Continens Secvndam Secvndæ, & Tertiam Partem D. Thomæ

Esparza Arteida, Martin de
Lugduni, 1666

CIII. Vtrum Ordines Ecclesiastici sint septem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94839](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94839)

ritualis, quod nomine elementis materialis intelligitur ab Hugone, ideoque non est communis Angelis, aliisque Beatis, qui non indigent materialibus signis; nec est communis gradibus dignitatum Reipublicae temporalis, qui nihil spirituale, ac supernaturale in se continent, eaque de causa sunt longè minoris momenti, quam gradus Ecclesiasticae dignitatis, qui propterea soli congruenter intelliguntur antonomastice, nomine Ordinis absolute prolato inter fideles eleuatos lumine fidei ad veram rerum aestimationem, & graduationem.

Ad 3. Ordo non sumitur in praesenti pro relatione, & habitudine mutua superiorum, & inferiorum inter se, sed pro fundamento eius relationis, & habitudinis, quod est gradus unicuique eorum determinatè conueniens. Et quia hic gradus praecipit in superioribus, ideo, nomen Ordinis attribuitur ipsi absolute, nec res significata est inferioribus communis.

Ad 4. Potestas facti conueniens, ministris Ecclesiae relatè ad mysterium Eucharistiae est longè excellentior absolute, quam potestas iurisdictionis, atque haec in illa fundatur, vnumquodque autem debet exponi per id, quod est nobilissimum in ipso, & fundamentale respectu ceterorum.

Ad 5. Omnes illae definitiones conuepiunt re ipsa cum nostra definitione. Quia omnes exprimunt praedicatum aliquod conuertibile re ipsa cum praedicato à nobis expresso, ut patet consideranti, solumque differunt à nobis, quatenus non exprimunt formaliter, quod est praestantissimum in hoc sacramento, nempe respectum ad sacramentum Eucharistiae, quod est sacramentum sacramentorum, ut dicit Dionysius cap. 3. Ecclesiasticae Hierarchiae, ideoque omnis potestas spiritualis intrinsecè est in Ordine ad ipsum, vel in eo Ordine fundatur. Qua de causa D. Thomas quaest. 37. artic. 2. subdit sic: *Et ideo distinctio ordinum est accipienda secundum relationem ad Eucharistiam.* Adde aequè verè propter eandem rationem: *Et ideo definitio Ordinis ipsiusque Ordinis ut sic est, &c.* Nihil igitur peccatum est contra realem intentionem communiter definientium. Quod dicit D. Thomas, characterem interiore, esse essentialiter, principaliter sacramentum Ordinis, non verificatur de sacramento strictè sumpto pro signo symbolico, sed de sacramento latè sumpto, pro quodlibet ducente in cognitionem alterius rei. Definendum autem erat ipsum sacramentum strictè sumptum pro signo externo effectus interni, ac spiritualis.

Ad 6. Praeminet quidem collatio gratiae collationi potestatis circa Eucharistiam. Sed illa est communis omnibus sacramentis, haec verò conuenit specialiter Ordini, atque definitiones sunt maximè per conceptus differentiales.

Ad 7. Potestas spiritualis collata per Baptismum, est passiva; actiua verò, quae confertur per Ordinem. Undè haec est nobilior, quam illa, ideoque dignior, quae per definitionem exprimitur. Adde cum D. Thomas qu. 34. artic. 1. ad 2. collationem gratiae esse effectum principalem Baptismi propter quem ipse existeret, tamen nullus imprimendus esset character, nullaque communicanda ulterius potestas ipsi Baptizato; in Ordine verò è conuerso, effectus principaliter intentus est collatio potestatis spiritualis, propter quam daretur hoc sacramentum, tamen conferenda non esset gratia sanctificans. Ratio est, quia Baptismus Ordinatur ad bonum particulare baptizati, atque bonum eius maximum, est gratia sanctificans. At sacramentum Ordinis confertur, principaliter propter bonum communitatis, ut dictum est supra quaest. 35. atque communitatem respicit ordinatus, non per gratiam sanctificantem, sed per potestatem spiritualem ministrandi fidelibus. Patet au-

tem in definitione poni debere id, propter quod principaliter res est, & quo sublato ea non esset.

QVÆSTIO CIII.

Verum Ordines Ecclesiastici sint septem?

Videntur non esse septem, sed plures, vel pauciores, vel vnicus tantum. 1. Quia vbi actio est vna tantum, necesse est potestatem quoque, quae ad actionem ordinatur esse vnam tantum. Ordo autem est potestas ordinata ad actionem, quae peragitur sacramentum Eucharistiae, atque haec actio est vna tantum secundum speciem, sicut est vnum ipsum sacramentum, quod est eius terminus. Ergo Ordo Ecclesiasticus est vnus tantum secundum speciem.

2. Si Ordines Ecclesiastici essent plures; ordinationes quoque, & sacramenta ordinatiua essent plura. Sacramentum autem ordinis est vnum tantum secundum speciem, ut dictum est supra in communi quaest. 34. Et confirmatur, quia, quo aliqua virtus est perfectior, eo minus multiplicatur. Sacramentum autem Ordinis est perfectius, quam alia sacramenta praeter Eucharistiam, & tamen nullum ex reliquis sacramentis distinguitur in plura sacramenta, quae recipiant praedicationem eiusdem nominis. Ergo multo minus sacramentum Ordinis potest sortiri eiusmodi distinctionem. Confirmatur rursus, quia si essent plura sacramenta Ordinis, eadem essent plura sacramenta simpliciter, quia multiplicato genere infimo necesse est multiplicari genus omne remotum, cui subest illud proximum, sicut multiplicatis specie animalibus, aut plantis, eo ipso multiplicantur viuientia, & substantiae, & entia. Cum ergo Ordo sit vnum sacramentum tantum, necesse est Sacramentum quoque Ordinis esse vnum tantum, ac proinde, & Ordinem etiam esse vnum tantum.

3. Communitas quae subest vni soli, est nobilior, quam communitas, quae subest multis, ideoque praefertur Monarchia Aristocratiae, ut habetur ex 8. Ethic. cap. 10. Ecclesia autem Dei est communitas nobilissima, & ceteris omnibus communitatibus perfectior, utpote à Deo immediate constituta. Ergo tota subest vni soli. Ergo in Ecclesia Dei vnus tantum datur praerogatiua gradus, & Ordo.

4. Ordines, & gradus Hierarchici multiplicantur secundum multiplicatam actum Hierarchicorum, ad quos ordinantur. Actus autem Hierarchici tres tantum numerantur à Dionysio, cap. 5. Eccles. Hierarch. Ergo Ordines Hierarchici, quales sunt omnes Ordines Ecclesiastici, sunt tantum tres iuxta doctrinam eiusdem ibidem.

5. Ordines Ecclesiastici non sunt plures, nec pauciores, quam quos Christus instituit, & tradiderunt Apostoli. Non autem legitur Christum instituisse, aut Apostolos tradidisse alios Ordines, quam Presbyterorum, & Episcoporum. Quia ut dicit S. Anaclet. Epist. 3. cap. 2. *Amplius, quam isti duo Ordines Sacerdotum, Presbyterorum, & Episcoporum, nec nobis à Deo collati sunt, nec Apostoli docuerunt.* Ergo duo tantum sunt Ordines in Ecclesia, Episcopatus, & Presbyteratus. Certè de nullis aliis constat, aut ex Actis Apostolorum, aut ex Epistolis Pauli, aut ex illa alia scriptura Canonica.

6. Nulla est maior ratio annuerandi inter Ordines Ecclesiasticos, munera alia inferuendi Ecclesiae, quae communiter Ordines nuncupantur, quam annuerandi inter eosdem primam tonsuram, ratione cuius redditur quis habilis ad psallendum in Ecclesia, &

& ad habenda beneficia Ecclesiastica necnon Episcopatum ratione cuius redditur quis habilis ad confirmandum, & ordinandum, atque ad alias functiones supremas Ecclesiæ. Admissis autem his duobus ordinibus, ultra communiter receptos, qui sunt septem, resultat nouenarius Ordinum numerus. Addi præterea debet Ordo fossariorum cuius meminit D. Ignatius in Epist. ad Antioch. & quem exponit auctor Epistolæ ad Rusticum Narbonensem apud Hieronymum tom. 9. dicens cap. 1. *Primus igitur (infimus) in Clericis fossariorum (fodientium sepulcras) Ordo est, qui in similitudinem Tobie sancti sepelire mortuos admonetur*; Ergo Ordines Ecclesiastici sunt plures quam septem.

Artic. 1. Respondetur. Septem esse Ordines, seu gradus Ecclesiasticos, & nec plures, nec pauciores, plura conuincunt grauissima testimonia, & ratio conuenientie efficaciter persuadet. Primum enim Concil. Trid. sess. 23. cap. 2. non solum septem istos ordines propriis nominibus enumerat, Sacerdotis, Diaconi, Subdiaconi, Acolyti, Exorcistæ, Lectoris, & Ostiarii, sed addit insuper de Sacerdotibus, & Diaconis sacras litteras apertam mentionem facere, atque Subdiaconatum ad maiores Ordines à Patribus, & sacris Conciliis referri, & in eisdem de aliis quoque quatuor inferioribus Ordinibus frequentissime legi, ac demum cognosci eorundem nomina, atque vniuersiuique eorum propria ministeria, ab ipso Ecclesiæ initio in vfu fuisse. Idem apparet ex Clem. Rom. lib. 8. const. cap. vlt. S. Ignatio Epist. 11. ad Antiochenos Cornelio Papa in Epist. ad Fabianum Antiochenum apud Eusebium lib. 6. cap. 23. ac demum ex duplici Concilio, quorum alterum est Romanum sub Syluestro 1. cap. 3. alterum Carthag. 4. cui subscripsit Augustinus cap. 2. Eundem numerum ordinum, & ministrorum Ecclesiæ docent communiter Theologicum Mag. in 4. dist. 24. & cum Diuo Thoma ibidem qu. 2. artic. 1. quæ in suppl. sunt quæst. 37. arti. 2.

Artic. 2. Rationem pluralitatis ministrorum Ecclesiæ deriuat Concil. Trid. in dicta sess. 23. cap. 1. & 2. ex institutione sacro-sancti Eucharistiæ sacrificij, relate ad quod explicata à nobis in qu. præcedenti essentia sacramenti Ordinis. *Sacrisacrum*, enim ait cap. 1. & *Sacerdotium*, ita Dei ordinatione coniuncta sunt, ut vtrumque in omni lege extiterit. Cum igitur in nouo testamento sanctum Eucharistiæ sacrificium visibile ex Domini institutione Catholica Ecclesia acceperit, sateri etiam oportet, in ea nouum esse visibile, & externum sacerdotium, in quod vetus translatus est. Ordine autem sacerdotij, hac ratione stabilito pluralitatis Ministrorum illi inferuentium rationem superaddit cap. 2. initio. *Cum autem diuinares sit, tam sancti sacerdotij ministerium, consentaneum fuit quò dignius, & maiori cum veneratione exerceri posset, ut in Ecclesia ordinatissima dispositione plures, & diuersi essent ministrorum Ordines, qui sacerdotio ex officio deservirent.* Rationem istam vniuersalem Concilij attingit etiam D. Thomas loco indicato, eamque distinctè ad sex sub sacerdotio gradus ministrorum deducit. Quia nimirum ministri inferiores sacerdote, cooperantur ipsi, vel quoad ipsum sacramentum, vel quoad suscipientes, atque vtralibet cooperatio est triplex. Prima quoad ipsum sacramentum cooperatio est, dispensatio eius; Secunda est, materiæ consecrandæ ordinatio, ac depositio in sacris vasis. Tertia est eiusdem materiæ presentatio, ac exhibitio ad Altare. Dispensatio sacramenti, pertinet ad Diaconum: Ordinatio, ac dispositio materiæ, ad Subdiaconum; eiusdem exhibitio, ac presentatio, ad Acolytum, ut clariùs apparebit ex dicendis, quæst. 104. & quæst. 107. Iam cooperatio ministrorum, quoad suscipientes, versatur circa indignos, ac immundos, cum qui digni, ac mundi

R. P. de Esparza Curs. Theol. Tom. II.

sunt nulla cuiusquam indigeant cooperatione, ut accedant ad sacramentum Eucharistiæ. Indigni autem, ac immundi, alij sunt pertinaciter infideles, alij infideles quidem, sed volentes fidem amplecti, Catholice, ac sanctè viuere, alij fideles quidem, & benè instructi, sed impediti ex demonis potestate, nempe enervamenti. Pertinaciter infideles, excludendi sunt totaliter à cætu fidelium, & non solum ab vfu, sed etiam à visione diuinorum, ut dicit Dionys. cap. 3. Eccl. His, atque iis arcendis inferuit Ostiarius, claudendo illis ostium, seu negando aditum. Volentes credere, & inire viam salutis, instruit lector; legendo prima rudimenta doctrinæ fidei. Obsessis demum à demone, subuenit Exorcista. His autem peractis cum alijs, quæ secundario pertinent ad eosdem respectuè, nihil præterea superest, in quo sacerdos indigeat cooperatione inferiorum ministrorum. Tot igitur, actus, & non plures sunt ordines, & gradus ministrorum Ecclesiæ.

Artic. 3. Sciendum porrò est tres priores ordines Presbyteri, Diaconi, & Subdiaconi, dici communiter, & esse maiores, ut liquet ex Concil. Trid. dicto cap. 2. Et quidem Presbyteratus meritò dicitur Ordo maior; quia immediatè exercetur circa corpus, & sanguinem Christi Domini. Diaconatus verò, & Subdiaconatus eodem nomine censentur, quia immediatè assistunt, & cooperantur sacerdoti in Altari modo dicto, ideòque ad dignitatem eius proximè accedunt. Quod reliquis quatuor ordinibus, minimè conuenit, ideòque dicuntur minores. Soli iidem tres ordines maiores, dicuntur sacri. Quod nonnulli putant, ideò factum esse, quia sola eorum trium ordinum collatio est verum sacramentum. Sed hæc ratio non subsistit. Primò quia plures Authores putant reliquorum etiam quatuor ordinum collationem, esse sacramentum, & nihilominus non dicunt illos sacros, sed non sacros, sicut è conuerso aliqui putant ordinationem Subdiaconi non esse sacramentum, & nihilominus Subdiaconatum dicunt Ordinem factum. Secundò, & principaliter, quia Subdiaconatus non fuit olim Ordo sacer, sicut iam est, ut tradit Innocentius III. cap. *A multis* 9. de ætate, & qualitate ordinatorum. Constat autem non potuisse ordinationem Subdiaconi transire de non sacramento in sacramentum, quia quod talis sit, vel non sit, dependet ex institutione Christi, quæ inuariabiliter semper est eadem. Ratio igitur legitima est, quia Presbyteratus, Diaconatus, & Subdiaconatus habent annexum votum continentie, ratione cuius, Ordinati consecrantur Deo, in perpetuum, nec possunt denno fieri seculares, olim poterat Subdiaconus, & modo quoque possunt, qui solos habet quatuor ordines minores.

Artic. 4. Superest determinanda difficultas modo attacta de ratione sacramenti conueniente, vel non conueniente ordinationi prædictorum septem ministrorum Ecclesiæ. Certum primò est ex fide ordinationem, tum Presbyteri, de quo nemo dubitat, tum etiam, ut mihi quidem videtur, Diaconi, esse verè, & propriè sacramentum. Certum rursus est, licet non vsque adè, quatenus non est certum ex fide, ordinationem quoque Subdiaconi esse similiter sacramentum. Probabilius denique est, reliquas etiam quatuor ordinationes habere rationem sacramenti propriè talis. Circa sacerdotium, de quo nemo dubitat, nullum necesse est superaddere argumentum, ultra ea, quibus in quæst. præcedenti ostensum est ordinem esse verum sacramentum. Quia loca Apostoli ibi producta loquuntur de ordinatione Presbyteri, atque Concilium Florentinum, ac Tridentinum definitiua Ordinem esse sacramentum, inter Ordines primum numerant Presbyteratum, idemque procul dubio est præcipuus, ac proinde de ipso, vel maximè verificatur definitio, de ratione

V u 2 sacramenti

sacramenti conueniente ordini, sed neque dubitari debet de Diaconatu. Tamen enim Caiet. tom. 1. opusc. tract. 11. & Duran. in dicta dist. 24. quæst. 2. artic. 1. aut sint dicere, nullam ordinationem Presbyteratu inferiorem, esse verum sacramentum; vnanimis tamen reliquorum omnium Theologorum consensus indubitanter tenet oppositum. Qui quidem Authorum firmissimus consensus, per se ipsum facit argumentum minimè contemnendum in hac præsertim materia, quæ ex traditione dependet. Traditio enim maximè innotescit ex Authorum Catholicorum olim, & nuper scribentium firma consensione. Accedit Diaconatum conferri per manus Episcopalis impositionem & dicente Episcopo: *Accipe Spiritum Sanctum*, vt liquet ex Actor. 6. & Rituali Romano. Impositio autem manus Episcopalis est significatiua, & collatiua gratiæ, vt apparet ex locis supra indicatis, 1. ad Timoth. 4. & 2. ad Timoth. 1. atque ibidem, & alibi observant communiter Sancti PP. alique Interpretes. Verba item illa Episcopi: *Accipe Spiritum Sanctum*, esse similiter significatiua, & collatiua gratiæ, colligitur efficaciter ex definitione Trid. sess. 23. can. 4. *non frustra dicere Episcopum, Accipe Spiritum Sanctum*, idest, vt apparet ex periodo immediatè præcedenti, per ea verba dari Spiritum Sanctum. Canon enim est talis: *Si quis dixerit per sacram ordinationem non dari Spiritum Sanctum; ac proinde frustra Episcopos dicere. Accipe, &c. anathema sit.* Patet autem caeremoniam sensibilem, realem, & verbalem, significatiuam, & collatiuam gratiæ, esse sacramentum. Accedit rursus Anastasium II. in Epistola ad Anastasium Imperatorem cap. 7. disertè docere, per ordinationem Presbyteri, & Diaconi, conferri gratiam sacramenti, de ratione sacramenti in subdiaconatu nullum est fundamentum vsque adeò vrgens, nec tanta illi fauet authorum consensio. Longè nihilominus probabilius est, eum quoque esse verum sacramentum, quia hæc est maiorum, & longè plurium Doctorum sententia cum D. Thoma, & D. Bonaue. in illa dist. 24. & vltra fundamenta, quæ mox producentur circa ordines minores, id præterea non parum habet ponderis, quòd Subdiaconus, & exercet suam potestatem, circa rem consecratam, nempe circa vasa consecrata, sicut Presbyter, & Diaconus circa panem, & vinum consecratum exercentur, & habet votum continentiae sibi annexum. Vtroque hoc titulo specialiter indiget gratia Spiritus Sancti, quam proinde credendum est eum accipere ex vi suæ ordinationis. Demum, vt asseram quatuor etiam ordinationes minores esse vera sacramenta, tria fundamenta sufficienter persolvant. Primum est, hanc esse communiorum Theologorum sententiam cum D. Thoma, quæst. 37. artic. 2. & 3. Nec enim in re vsque adeò graui, & pendent à traditione, honestum, & laudabile est deferere communiorum sensum sapientissimorum hominum, vt observat inter alios Valentia disput. 9. qu. 1. p. 4. §. *atque hac sententia.* Secundum maioris momenti fundamentum est, quia Concilium Florentinum, & Tridentinum vbi supra, dum definiunt ordinem esse sacramentum, nullam quoad id distinctionem, aut constitutum, aut etiam leniter indicant, inter ordines maiores, & minores, tametsi de vtrisque seorsim meminerint. Et quidem Tridentinum, cum seriem, & nomina omnium septem ordinum distinctè præmisisset in illo 2. cap. mox in cap. 3. indistinctè pronunciat, Ordinem esse sacramentum. Florentinum verò præmisso, Ordinem esse sacramentum, subdit deinde materiam eius, esse rem, quæ traditur ab Episcopo, & formam, esse verba, quibus traditur, atque vtraque hac parte sacramenti distinctè tradita circa sacerdotium. Diaconatum, & Subdiaconatum,

concludit demum, sic etiam intelligi debere in reliquis ordinibus. Non autem sic intelligi deberet, nisi sacramentales sic essent res etiam, & verba, quæ pro ipsis adhibentur. Tertium fundamentum est, quia non magis iterantur ordines minores, quàm maiores, & vtrique conferuntur per consecrationem quandam. Hæc autem duo simul, quam vim habeant ad persuadendam rationem sacramenti, colligi potest ex verbis Augustini lib. 2. contra Epist. Perman. cap. 13. vbi ordinem comparat cum Baptismo, dicens: *Vtrumque sacramentum est & quadam consecratione vtrumque homini datur. Illud cum baptizatur, istud cum ordinatur; ideoque in Ecclesia Catholica vtrumque non licet iterari.* Vnde concludit: *Vtrumque sacramentum est*, vtiq; sicut Baptismus, de quo nemo dubitat cum quo coniungitur Ordo. Accedit functiones, quibus exercentur quatuor minores ordines, tametsi secundum se sint faciles, nec sint magnæ perfectionis, atque à laicis quoque præstari absolute possunt esse nihilominus valdè excellentes, quatenus referuntur ad venerabile Eucharistiæ sacramentum, ad quod ipsi etiam ordines ex intentione Ecclesiæ referuntur, & præterea conferuntur inamissibiliter, ideoque addicunt Altari ordinatos permanentes, ac perpetuò, per se loquendo, licet cum permissione recedendi à ministerio, & habitu. Rationabiliter igitur creditur per prædictas ordinationes imprimi characterem, & conferri gratiam sanctificantem, atque peculiaris auxilia actualia, quibus prædictæ functiones, vt par est, exhibeantur.

Artic. 5. Circa Presbyteratum observare specialiter oportet, illum conferri per duas partiales ordinationes, vt dicitur in quæstione sequenti, quarum altera confert potestatem ad conferendum corpus, & sanguinem Christi, altera ad remittendum peccata. Potestas remittendi essentialiter præsupponit potestatem consecrandi, nec independenter ab eadem seorsim dari, aut existere potest. At potestas consecrandi potest existere absque potestate remittendi, nec ab ea essentialiter dependet. Vnde eatenus potestas consecrandi ratione suæ maioris indifferentiæ, comparatur cum potestate absolventi, tanquam materia cum forma, & sicut materia, & forma inuicem coniunctæ constituunt compositum, quod est vnum per se; ita vtraque ea potestas coniunctim existens, constituit vnum ordinem, vnitatem per se. Eadem ratione, Episcopatus coniunctus cum Presbyteratu, constituit similiter vnum ordinem vnitatem per se, & propriè tali. Quia videlicet Episcopatus supponit, & ipse essentialiter Presbyteratum, eidemque accedit, sicut virilitas iuuentuti. Quia verò Episcopatus minus perfectionis sepe addit per se seorsim, quàm quæ præsupponitur in Presbyteratu secundum se, vt observant Vasquez, & alij, propterea, tùm gradus Presbyteri seorsim, tùm idem, vt coniunctus cum gradu Episcopali, eodem communiter nomine Presbyteratus censetur indiuisum, vnumque solum ordinem constituit. Non est eadem quoad hoc ratio de reliquis gradibus Ecclesiasticis superius enumeratis, si inter se similiter conferantur. Quia nullus eorum reliquos gradus, aut aliquem ex reliquis gradibus essentialiter præsupponit, sicut dictum est Presbyteratum præsupponi ab Episcopatu. Vt dicitur quæst. 106. & 107. Vnde Presbyteratus exempli gratia, non est essentialiter modificatiuus, seu quasi modificatiuus respectu Diaconatus, aut Subdiaconatus, sicut dictum est Episcopatum esse intrinsecè modificatiuum Presbyteratus, eademque est ratio de reliquis gradibus, quoad mutuanon dependentiam essentialem, ideoque vnusquisque eorum constituit peculiarem ordinem distinctum simpliciter à reliquis. Ex his igitur omnibus apparet ordines Ecclesiasticos absolute,

lutè, & simplices esse septem, & non plures, nec pauciores, illisque omnibus conuenire rationem sacramenti propriè, & strictè talis, licet cum dispari certitudinis gradu, respectu singulorum.

Ad 1. Licet actio perfectiua Eucharistiæ sit vna secundum speciem infimam, ipsiusque secundum suam substantiam vnus tantum sit minister, qui perficere possit nihilominus ad tantum mysterium ritè peragendum plures præterea aliorum inferiorum ministrorum actiones, & cooperationes requiruntur, vt præmissum est artic. 2. ex Tridentino. Sacramentum autem Ordinis expositum à nobis est, relatè ad mysterium Eucharistiæ non vtrunque, sed quatenus ritè peragendum.

Ad 2. Ratio ob quam ordines, & gradus Ecclesiastici absolute dicantur pluraliter, & tamen non dicantur pluraliter absolute ordinationes, seu sacramenta ordinis, tamen actiones ordinatiæ tantumdem necessariò inter se differant, atque ordines per ipsas collati; hæc videtur esse legitima, quia videlicet actiones ordinatiæ inducunt, circa vnumquemque ordinatum, gradus inuicem coniungendos ex intentione Ecclesiæ ordinantis, quousque ex omnibus gradibus inuicem coniunctis vnus demum efficiatur perfectus minister, qui est presbyter. Quam vniuersalem Ecclesiæ ordinantis intentionem, non obscure significat Conc. Trid. sess. 23. cap. 7. dùm dicit in Ecclesiæ dispositione ita plures, & diuersos ordines esse distributos, *vt qui iam Clericali tonsura insigniti essent, per minores, ad maiores ascenderent.* Mirum igitur non est, si actiones ex intentione operantis tendentes ad vnitatem, vna moraliter actio reputentur, atque eatenus dicantur vnum absolute sacramentum. At verò ordines, & gradus in vnoquoque ordinato recepti non referuntur ad terminos similiter vniendos inter se quousque vnum aliquid perfectum ex illis omnibus inuicem coniunctis resulter, vt patet consideranti operationes ministrorum enumeratas, & subindicatas artic. 2. Atque manifestum est non ita coalescere vnum perfectum Eucharistiæ sacramentum ex iis, quæ peragunt Ostiarius, Lector, Acolythus, &c. sicut resulat vnus perfectus minister Eucharistiæ, qui est sacerdos, præmissis circa eundem actionibus ordinariis, Ostiarij, Lectoris, Acolythi, &c. Hac igitur de causa ordines, actiue sumpti, seu actiones ordinatiæ, sunt omnes vnicum absolute sacramentum, tamen termini per eas actiones inducti, seu ordines passiuè sumpti, quatenus ad suas vltèrius actiones singuli referuntur sunt plures, & pluraliter dicantur absolute. Quapropter sacramentum ordinis est vnum quoddam totum, non integrale, aut vniuersale, sed potentiale, vt dicit D. Thom. quæst. 37. artic. 1. ad 2. Nempe totum potentiale ex sua natura hoc habet, vt secundum suam rationem completam sit in vno, sicut est ordo in Presbytero, in alijs verò sit per participationem tantum, sicut est ordo in alijs quibuslibet inferioribus ministris, multiplicando eatenus tantum, & non simpliciter genus, tam proximum, quam remotum; Alia sacramenta non habent operationes ita inuicem subordinatas, sicut dictum est, esse inuicem subordinatas actiones pertinentes ad sacramentum Ordinis, ideòque non tenet paritas. Ex quibus patet etiam ad confirmationes.

Ad 3. Monarchiæ gubernatio non repugnat ratione suæ perfectionis multitudini ministrorum inferiorum, tum æqualium, tum inæqualium inter se, dummodo omnes ad vnum supremum demum reuocentur & sic est in Ecclesia Dei.

Ad 4. Dionysius in illo libro non considerat Ordines actiue sumptos, quatenus sacramenta sunt, nec passiuè sumptos, quatenus referuntur ad actiones sacras, cooperantes sacramento Eucharistiæ ritè peragendo.

R. P. de Esparza Curs. Theol. Tom. II.

sed solum de illis loquitur passiuè sumptis, relatè ad solas actiones Hierarchicas, quæ sunt tres. Vnde eius autoritas eo in loco nihil facit ad propositum. Ita enim abstruit tres ordines Hierarchicos, vt nec totidem astruat, nec plures neget, ordines sacramentales.

Ad 5. Plures superioribus dictum est, non omnia, quæ Christus gessit, quæque ab eo Apostoli acceperunt reperi in sacris litteris, sed plura haberi per traditionem, de qua quoad rem præsentem, certò, ac legitime constat ex Concilijs, & Patribus superius indicatis. Deinde in Ecclesia primitiua propter paucitatem fidelium, ministri quoque Ecclesiæ erant admodum pauci, ideòque omnia ministeria committebantur solis Presbyteris, & Diaconis, quibus inest legitima facultas ad omnia, quæ præstare possunt ministri inferiores, de quibus proinde mentio fieri pro tunc nulla potuit, quia nondum erant. Ceterum propagata deinde Ecclesia, & crescente numero fidelium, inducta est multitudo maior ministrorum, pro decenti cultu Diuino, iuxta tamen institutionem Christi Domini, & traditionem Apostolicam, quibus attestatur vsus, & sensus perpetuus Ecclesiæ. Quapropter dictum Anacleti, duos solos ordines collatos à Deo, & ab Apostolis edoctos esse, accipiendum est, de collatione immediata per se ipsum, non de institutione, atque de doctrina scripta, non de verbaliter tradita. In eundem sensum accipitur à D. Thoma, & ab alijs communiter, quod dicit magister in 4. dist. 24. Ecclesiam alios ordines sibi instituisse, nempe institutione latè sumpta, vel pro prima ordinatione, vel pro lege ordinandi, incipiendo à tali determinata eò tempore, atque simili modo temperandæ sunt similes aliæ aliquorum locutiones, quandoquidem de asserta à nobis veritate, certò constat ex clarissimis, iisdemque maximis testimonijs. Deinde, quod ad Anacletum specialiter attinet, ipse non dicit, duos tantum ordines vniuersaliter, sed sacerdotium, quos certum est apud omnes duplici tamen differentia contineri.

Ad 6. Omnes ferè Theologi excludunt primam tonsuram à numero, & ratione ordinum Ecclesiasticorum. Quia vt dicit D. Thomas, qu. 40. artic. 2. de conceptu Ordinis est peculiaris potestas spiritualis ad functionem determinatam in cultu Dei, & in peragendo venerabili Eucharistiæ sacramento. Prima autem tonsura nullam eiusmodi peculiarem potestatem confert, sed solum inducit ad ministerium dicendi laudes diuinas, quod est commune omnibus Ecclesiæ ministris. Vnde non est Ordo sed præambulum ad Ordines, eorumque basis, & fundamentum, vel vt dicit Vasquez pavementum, & adhibetur homini, vt ordinetur, sicut oleo adhibetur benedictio, vt ex eo fiat sacramentum. Confirmatur ex Concil. Trid. sess. 23. semel atque iterum distinguente clarè primam tonsuram ab ordinibus, tanquam aditum, & dispositionem ad illas, cap. 1. & 6. Dicitur nihilominus Ordo clericalis, in capite *cum contingat*, de ætate, & qualitate ordinandorum, & character clericalis, in Bulla Sixti V. quæ incipit, *sanctum & salutare*, ordine, & character latè sumptis, pro statu quodam spirituali, cuiusque insigni, ratione cuius iure Ecclesiastico confertur, initiatis prima tonsura, priuilegium fori, capacitas beneficiorum, & dispositio ad ordines. Ratione multò manifestiori, negatur ratio ordinis muneri forariorum. Qui videlicet, nullum obtinent præminentie gradum, aut potestatem specialem in cultu Dei, & Altaris. Vnde ordo eorum latissime talis dicitur pro deputatione ad opus pium. Demum Episcopatus certissime est ordo, vt dictum est, & dicitur iterum infra, sed non est ordo absolute, & simpliciter distinctus à Presbyteratu, vt dictum est artic. 5.